

קבר קדוש

מו"ר הגאון הרב שקד בודהנה שליט"א

רב קהילת
"אור החיים הקדוש" אלעד
וראש כולל
"תפארת הקדש" ללימוד תורת
הנגלה והנסתר

נדב ואביהוא

'וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁמִינִי קָרָא מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו וּלְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל' (ט, א)

פירש"י: 'שמיני למלואים, הוא ר"ח ניסן, שהוקם המשכן בו ביום'.

בכל יום מימי המילואים, הקימו את המשכן ופירקו אותו לבסוף וזאת כדי להתחנך וללמוד את עבודת המשכן. אך ביום השמיני המשכן לא פורק והתחילה בו העבודה בפועל.

באותו יום אירע המקרה עם נדב ואביהוא (י, א-ב): 'וַיִּקְחוּ בְנֵי אֶהֱרֹן נָדָב וָאֲבִיהוּא אִישׁ מִחֶתֶתוֹ וַיִּתְּנוּ כֶּהֱן אֵשׁ וַיִּשְׂימוּ עָלֶיהָ קֶטֶרֶת וַיִּקְרִיבוּ לִפְנֵי-יְהוָה אֵשׁ זָרָה אֲשֶׁר לֹא צִוָּה אֹתָם; וַתֵּצֵא אֵשׁ מִלִּפְנֵי יְהוָה וַתֹּאכַל אוֹתָם וַיָּמָתוּ לִפְנֵי יְהוָה'. חז"ל מונים כמה חטאים שבגינו מתו: נכנסו שתויי יין, הורו הלכה בפני רבם, הביאו אש זרה ועוד.

בספר 'מגיד מישרים' לרבינו יוסף קארו אמר המלאך המגיד למרן כי חטאם היה דק מן הדק והם היו צדיקים גמורים ומהמעשה שלהם למדים שהקב"ה מדקדק עם הצדיקים כחוט השערה. והראיה שחטאם היה כה דק היא שכל אחד כתב סיבה שונה שבגינה מתו, וזאת משום שאין ביכולתנו להבין את עומק הדקדוק שנעשה איתם.

מובא בזוהר הקדוש (פרשת אחרי מות דף נז:ו) שהזכרה לבכות על מיתתם של הצדיקים, הקב"ה מוחל לו על כל העוונות. ומי שבוכה על נדב ואביהוא (אשר מזכירים אותם ביום הכיפורים), מובטח לו שיתכפרו עוונותיו, ועוד מובטח לו, שלא ימותו בניו בחייו.

הסיבה שהיו צריכים נדב ואביהוא למות דווקא ביום הקמת המשכן היא שע"י חטא העגל שעם ישראל חטא (אע"פ שאלו שחטאו בפועל היו הערב רב, אבל ישראל "נתפסו" בעוון מפני שלא מיחו בהם) נשתברו הלוחות הראשונות ונעשתה מחיצה בין ישראל לאביהם שבשמיים והשכינה הקדושה הסתלקה מישראל. ולאחר שעם ישראל חזר בתשובה, רצו שוב את קרבת ה' ולכן ציווה ה' על הקמת המשכן, וזוהי עדות שהשכינה חזרה לשרות בישראל, ע"כ נקרא המשכן (שמות לח, כא): 'מִשְׁכַּן הַעֲדָת'. אך כעת צריך להסיר את אותה מחיצה.

רבותינו מלמדים אותנו כי לפני חטא העגל הדברים היו צריכים להגיע אלינו בנקל וללא צער, אבל לאחר חטא העגל גם "קרבת ה'" אשר אליה אנחנו מייחלים וחפצים, צריכה לבוא בצער. לאחר החטא צריך לקרוע את אותו קרום, אותה מחיצה המפסקת, וזהו הצער. בסוד: 'קרום הבתולים'.

ממה שהיתבוננתי והבנתי מהספרים הקדושים, ביאור הדבר הוא כך: כאשר אדם עושה עבירה הוא יוצר מחיצה בינו לבין בורא עולם, כדכתיב (ישעיה נט, ב): "כִּי אִם עֲוֹנֹתֵיכֶם הֵיוּ מִבְּדָלִים בֵּינְכֶם לְבֵין אֱלֹהֵיכֶם וְחֲטָאוֹתֵיכֶם הִסְתִּירוּ פָנִים מִקִּדְשׁ מִשְׁמֹעַ", העוונות יוצרות מחיצה. בגמ' (עירובין ק: מובא: 'עשר קללות נתקללה חוה דכתיב אל האשה אמר הרבה

ארבה אלו שני טפי דמים אחת דם נידה ואחת דם בתולים... - שני דמים, דם נידה ודם בתולים הם חלק מהקללות שנתקלה חוה לאחר החטא.

אדם וחוה לפני החטא נצטוו על מצוות "פריה ורביה", אבל לאחר החטא התחדש שאותה מצווה תהיה ע"י צער, וזה מה שכתוב (בראשית ג, טז): 'בְּעֶצֶב תֵּלְדִי בָנִים'. מצד אחד אדם רוצה בנים וגם אישה רוצה בזה, כפי שרואים מרחל אימנו (שם ל, א): 'הִבֵּה לִי בָנִים וְאִם אֵין מִתָּה אֲנֹכִי'. ואעפ"כ זה מגיע ע"י צער.

קרום הבתולים נוצר בעקבות החטא של חוה. הסוד בעניין הוא, לאחר שיש חטא, יש מחיצה (קרום הבתולים) ומעתה אם אנחנו רוצים קירבה וחיבור, הדבר אפשרי אבל הוא יבוא ע"י כאב. לאחר שאדם חטא, אם רוצה לזכות לקרבת ה', הוא יוכל לזכות לכך אבל זה לא יהיה בנקל, שכן יש לשבור את המחיצה אשר יצר בעקבות החטא.

כעת נבין כי אחר חטא העגל, עם ישראל יצרו מחיצה בינם לבין הקב"ה. משה רבינו התעקש שהקב"ה בעצמו ינהיג את עם ישראל ולא מלאך, כלומר שהשכינה תחזור לעם ישראל. הקב"ה הסכים וציווה לבנות את המשכן. אבל עדיין יש קרום/מחיצה בינם לבין הקב"ה. על מנת שהקב"ה יסירה את שכינתו, יש לשבור את אותה המחיצה.

אותו 'קרום הבתולים' שהיה בזמן הקמת המשכן רמוז בנדב ואביהוא שהיו בסוד הבתולים כי לא נשאו אישה, ולכן עניין בקיעת הבתולים בהקמת המשכן היה שנדב ואביהוא היו צריכים למות ביום הקמת המשכן כדי שהמחיצה לא תהיה ושהשכינה תוכל לשרות בעם ישראל. ולכן היה עניין לא לחכות אלא להרוג אותם מיד לאחר החטא, בשביל שהשכינה תוכל לשרות.

וצריך לדעת כי כל דבר טוב שבא לעולם, בא ע"י צער וכאב. זו אחת הסיבות של הייסורים הקשים של עקבתא דמשיחא, בשביל שנוכל לקבל את התגלות ה' בצורה השלימה - צריך לקרוע את המחיצה המבדלת. לכן פרשתנו עוסקת בין היתר גם במיתת הצדיקים, ככתוב (י, א): 'וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אֶהֱרֹן הֲוֹ אֲשֶׁר דָּבַר יְהוָה לְאָמֹר בְּקִרְבִּי אֶקְדָּשׁ וְעַל פְּנֵי כָל הָעָם אֶכְבֹּד וַיָּדָם אֶהֱרֹן'.

מעלת השתיקה של אהרן הכהן

מדוע כתוב 'וידם אהרן' ולא 'וישתוק אהרן'? נקדים תחילה ונאמר כי יש דומם, צומח, חי ומדבר. כמעט כל דבר בבריאה נראה בו שינוי מסוים: אדם אע"פ שאינו מדבר, ניכר בו בהכרת פניו את מצבו וכן לגבי החי. גם לגבי הצומח יש שינוי מסוים בין מצב למצב - בצבע וכיוצא בזה. לעומת זאת, בדומם - אין כל שינוי כלל ועיקר (בצורתו ובצבעו). ע"פ זה

פרשת שמיני

ה'ת	צאת שבת	הדלקת נרות
20:26	19:38	18:38
20:28	19:41	18:29
20:24	19:38	18:36
20:25	19:39	18:45

שהינך ראוי להיות סגורם של ישראל וע"כ: לך נבחרת, אתה הראוי להיות הכהן הגדול.

עוד פירוש לדברי משה רבינו 'למה אתה בוש, לך נבחרת' הוא ע"פ הכתוב בגמרא (יומא כב:): 'אין מעמידין פרנס על הציבור אלא אם כן קופה של שרצים תלויה לו מאחוריו שאם תזוח דעתו עליו אומרים לו חזור לאחוריו', הכוונה שהמנהיג של הציבור צריך להנהיג בענווה את הציבור, ואם תבוא עליו איזו גאוה, יסתכל אל עברו ויבין שאין הוא ראוי לכבוד הזה וכך ינהיג בענווה. לכן, דווקא משום חטא העגל, נבחר אהרן הכהן להקריב על המזבח.

יום הפטירה ויום הקבורה

מתי אירע מותם של נדב ואביהוא?

נראה את סדר הדברים: בט"ו בניסן יצאו עם ישראל ממצרים. ספרו 49 ימים והגיעו ליום מתן תורה - ו' בסיון, בו שמעו ישראל את עשרת הדיברות. בז' בסיון עלה משה רבינו להר סיני להוריד את הלוחות הראשונות. ב"ז בתמוז ארע חטא העגל ומשה רבינו שבר את הלוחות. ב"ח בתמוז עלה משה רבינו בפעם השנייה להר סיני. בכ"ט באב ירד משה רבינו למטה ופיסל את הלוחות. ולאחר שפיסל את הלוחות, עלה עוד באותו יום להר סיני וירד עם הלוחות השניות ביום הכיפורים. לאחר יום הכיפורים משה רבינו ציווה את עם ישראל על בניית המשכן. אספו את התרומות ובנו את המשכן עד כ"ה בכסלו. ביום זה היו אמורים לעשות את חנוכת המשכן. הקב"ה עצר את משה רבינו ואמר כי יש להמתין ולא לעשות את חנוכת המשכן כעת אלא ביום אחר (ביום זה - כ"ה בכסלו, יש חנוכה אחר ולא חנוכת המשכן וזה: חג החנוכה). עם ישראל המתין עם חנוכת המשכן עד כ"ג באדר אשר ביום זה התחילו ימי המילואים אשר בכל יום בנו ופירקו את המשכן. כאשר הגיע א' ניסן בנו את המשכן ולא פירקוהו ועשו את חנוכת המשכן.

נמצא שחנוכת המשכן ומותם של נדב ואביהוא אירע בשנה השנית לצאת בני ממצרים.

כתב הבן איש חי בספרו 'בן יהודה' (סוכה כה): דבר פלא, וז"ל: 'זהו, דנדב ואביהוא לא קברו אותם במדבר הסמוך להר סיני שהוא היה מקום חנייתם באותו זמן [שם מתו בהקריבם אש זרה], אלא קברום בהר ההר שבו נקבר אהרן הכהן ע"ה בשנת הארבעים [נמצא שעם ישראל לקחו איתם את עצמות נדב ואביהוא במשך 38 שנים נוספות בהם היו במדבר עד שקברום], וקבורתם שם היתה על פי הדיבור בפירוש, או על פי רוח הקודש של משה רבינו ע"ה שידע ששם יקבר אהרן, ויש נחת רוח לצדיקים בדבר זה שהיו הבנים קבורים סמוכים לקבורת אביהם'.

וצריך לדעת, שג"כ יש תועלת גדולה לנפטרים שהבעל והאישה נקברים אחד ליד השני. כדברים האלו כתב הרב עובדיה בספרו 'חזון עובדיה - אבלות': אם אדם נפטר ואשתו נשארה בחיים ובמשך הזמן קברו ליד בעלה אנשים אחרים וכשהגיע זמנה להיפטר מהעולם, ציוותה שיעבירו את עצמות בעלה לקבר לידה. פסק הרב כי יש לקיים את דבריה ולכן פותחים את הקבר של בעלה ומעבירים אותו לידה. וכן להיפך. וכל זה בתנאי שאחד מבני הזוג ציווה על

מסבירים כי אהרן הכהן הגיע למדרגה כל כך גבוהה של 'יודם' מלשון 'דומם'.

על הפסוק (ט, ז): 'כִּי הַיּוֹם יִהְיֶה נִרְאָה אֲלֵיכֶם' כתב הרא"ש כי ביום שנתמנה אהרן הכהן לעבוד במשכן התחתון, כנגדו נתמנה מיכאל לעבוד במשכן בעולמות העליונים. אהרן הכהן נחשב לכהן גדול בעולם הזה ומיכאל נחשב לכהן גדול למעלה וביום בו נמשח אהרן לכהונה, מיכאל נמשח גם הוא לכהונה.

עניין זה רמז במילים: 'נִרְאָה אֲלֵיכֶם', המילה 'נִרְאָה' מורכבת מהאותיות: 'אהרן' והמילה 'אֲלֵיכֶם' מורכבת מהאותיות: 'מיכאל'. וזה מה שכתב: 'כִּי הַיּוֹם יִהְיֶה נִרְאָה אֲלֵיכֶם', הכוונה כי ביום זה הקב"ה מינה את אהרן למטה ומיכאל למעלה. וזה מה שכתוב בתהלים (קלג, ב): 'כִּשְׁמֹן הַטּוֹב עַל הָרֹאשׁ יֵרֵד עַל הַזֶּקֶן זֶקֶן אֶהְיֶה עָלַי פִּי מְדוּתוֹ', מדוע כתובה המילה 'זֶקֶן' פעמיים? ביאר הרא"ש, אחד לרמז לזקן בעולם הזה - אהרן הכהן, והשני לרמז לזקן העליון בעולם העליון - המלאך מיכאל.

מידותיו של אהרן הכהן

"וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אֶהְרֹן קִרְבְּ אֶל הַמִּזְבֵּחַ וַעֲשֵׂה אֶת חֻטְאֶתְךָ וְאֶת עֲלֹתֶךָ וְכֹפֶר בְּעֶדְךָ וּבְעֵד הָעָם וַעֲשֵׂה אֶת קִרְבֶּן הָעָם וְכֹפֶר בְּעֵדָם כְּאֲשֶׁר צִוָּה יְ-הוָה" (ט, ז)

משה רבינו אמר לאהרן להתקרב אל המזבח. כתב רש"י: 'שהיה אהרן בוש וירא לגשת, אמר לו משה למה אתה בוש, לך נבחרת'. אהרן היה בוש וירא לגשת, שהרי עשה את חטא העגל, וכעת עליו לשחוט עגל על המזבח. וכאשר התקרב למזבח, נראה לו דמות של שור ועניין זה הזכיר לו את חטא העגל. רבינו בחיי הסביר שדמות השור נראתה לפניו משום שאהרן קיים בעצמו: 'וחטאתי נגדי תמיד'. ואמר לו משה רבינו: 'לך נבחרת'.

אם נדקדק בדברי רש"י 'למה אתה בוש, לך נבחרת', נוכל להסביר עניין זה בכמה אופנים:

ראשית, ע"פ הפשט, אדם ירא שמיים שנבחר לתפקיד ציבורי מתבייש בכך לפי שצריך להיות באותו תפקיד. יש לו ענווה אמיתית וחושב לעצמו שיש ראויים ממנו שצריכים להיבחר. ומי שמראה בושה, סימן שהוא באמת ראוי לך.

שנית, כתב הבעל שם טוב: בגלל שאתה בוש - נבחרת! משום שאהרן הכהן התבייש - נבחר להקריב, בזכות הבושה שהייתה לו לאחר חטא העגל. וזאת ע"פ המובא בגמ' (ברכות יב:): 'כל העושה דבר עבירה ומתבייש בו, מוחלים לו על כל עונותיו'.

פירוש נוסף, כתוב במדרש רבה שהרי עשה אהרן את העגל לא בגלל שחשב שזה דבר טוב. צריך לדעת כי אהרן הכהן מסר עצמו לטובת עם ישראל. לאחר שהרגו את חור, ידע שאם יסרב להם, ירגו גם אותו ואם זה יקרה אז לא תהיה חלילה תקומה לעם ישראל. לכן העדיף לעשות בעצמו את העגל והוא ייענש על כך ולא שכל הקהל ייענשו. על כך אמר משה רבינו לאהרן: למה את בוש? הרי הקב"ה יודע את הכוונה שלך במעשיך ולכן דווקא בגלל שעשית את העגל אבל התכוונת לטובת עם ישראל, הראית במעשיך

אלישבע בת עמינדב, ובנו הראשון נקרא בשם: נדב. ואת בנו השני קרא: אביהוא (=אבי הוא), על שם אביו שלו.

בספר 'ברית קודש' שמע הרב המחבר מרבי חיים קנייבסקי זצ"ל סגולה נפלאה: אם יש זוג חשוכי בנים, טוב שילכו לכהן המכרים ויבקשו ממנו שכאשר עולה לדוכן לברך "ברכת כהנים", אז במילים 'יְבָרְכֶךָ יְיָ-הוֹה', לפי שאחד הפירושים הוא שהקב"ה יברך את ישראל בבנים ובננות, אותו כהן יכול את שמות בני הזוג כאשר מברך את הקהל באומרו 'יְבָרְכֶךָ יְיָ-הוֹה'. וחתם כי הרבה זה הועיל להם.

ישנה משנה במסכת פרה (פ"ג מ"ה): 'לא מְצָאוּ מְשִׁבֵּעַ, עוֹשֵׁין מְשִׁשׁ, מְחַמֵּשׁ, מְאַרְבֵּעַ, מְשַׁלֵּשׁ, מְשַׁתִּים וּמְאַחַת. וּמִי עֲשָׂאֵם. הָרִאשׁוֹנָה עֲשֵׂה מִשָּׁה, וְהַשְּׁנִיָּה עֲשֵׂה עֲזָרָא, וְחֻמֵּשׁ, מְעֻזָּא וְאֵילָף, דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. וְחֻקִּים אֲוִמְרִים, שְׁבַע מְעֻזָּא וְאֵילָף. וּמִי עֲשָׂאֵן. שְׁמַעוֹן הַצִּדִּיק וְיוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל עֲשִׂו שְׁתִּים שְׁתִּים, אֶלְיָהוּעִינִי בֶן הַקּוֹף וְחֲנַמְאֵל הַמְּצָרִי וְשִׁמְעֵאל בֶּן פִּיאֲבִי עֲשִׂו אַחַת אַחַת'.

ישנו שם לא רגיל במשנה זו: 'אֶלְיָהוּעִינִי בֶן הַקּוֹף'. יש שכתבו שאביו נקרא 'קוף' והרי זו חיה ולא בהמה וע"כ הדבר היה מצוי. עם זאת, בשו"ת התשב"ץ (ח"ג סי' לז) כתב שהיה מהכהנים הגדולים הצדיקים. בשונה מזאת, יש הגורסים: 'אֶלְיָהוּעִינִי בֶן הַקּוֹף', וזו אחת מאותיות הא"ב ולא שם של חיה. וקריאת שם לילד על שם אחת מאותיות הא"ב מובא בשו"ת 'תורה לשמה' למרן הבא"ח בו נשאל הרב (סי' תב): 'באחד שאיתנה נפשו לקרא שם לכן הנולד לו כשם אות אחת מן כ"ב אותיות אלפא ביתא, כגון אל"ף או ב"ת ויש מונעים אותו באומרם לא מצינו כן לא בראשונים ולא באחרונים... יורנו המורה לצדקה, ושכרו כפול מן השמים. [וזה תשובת הרב:] אין בזה שום חשש, ויעשה כאוות נפשו ואין מוחין בידו, ואותם המוחין בידו באומרם לא מצינו כזאת - טועים הם, דהא מצינו... [במסכת אבות סוף פ"ה:] בן הא הא אומר, לפום צערא אגרא. וכן מצינו בגמרא דתענית [כב:] בחכם אחד ששמו יו"ד... הרי אלו הם מאותיות השם ונקראו בהם'.

הארנב/ת

'וְאֵת הָאֲרֶנֶב' (יא, ו)

שואלים המפרשים: מדוע כל החיות הכתובות בפסוקים הם בלשון זכר ורק הארנבת כתובה בלשון נקבה?

רבי יהודה החסיד כתב בספר הגימטריות כי 'ארנבת' זה שם שהוא גם זכר וגם נקבה, ונראה כי בימינו השתנו הטבעים ואין מצוי ארנבת זכר. אבל בעבר היה זה מצוי יותר, ארנבת שהיא אנדרוגינוס (זכר ונקבה). ונראה דבר פלא: 'אנדרוגינוס' בגי' (390 = 1+50+4+200+6+3+10+50+6+60), וזו אותה גי' של 'זכר ונקבה' (390 = 1+50+200+6+50+100+2+5).

כתב רבינו האר"י ב'שער הגלגלים' כי הנכשל בעוון החמור של משכב זכור, מתגלגל בארנבת.

וכתוב בתורה על הארנבת: 'כִּי מְעַלְתָּ גֵרָה הִוא', כתוב: 'הוא' וקוראים 'היא'. וזהו רמז לאותה ארנבת שיכולה להיות לפעמים זכר ולפעמים נקבה.

כך ובתנאי שהסתדרו ביניהם בחייהם. לכן טוב שהאדם יקנה שתי חלקות קבורה אחת ליד השנייה - לו ולאשתו, וניתן לקנות חלקה אחת מעל חברתה, כל עוד החלקה היא באדמה בקבורת שדה בלבד, ולא בקבר הנמצא מעל האדמה בקומות, שקבורה זו גרועה ביותר.

ה'חתם סופר' כתב בחידושו על התורה על הפסוקים בהם מתו נדב ואביהוא, דברי הספד על רבו רבי נתן אדלר זצ"ל אשר היה מקובל אלוהי. אע"פ שהיה מתפלל בתחילה בנוסח אשכנז, בהמשך שינה להתפלל בנוסח האר"י בהגייה הספרדית. הרבנים בני קהילתו כשראו זאת כמעט והחרימו אותו על ששינה את הנוסח המקובל אצלם ולכן היה על רבי נתן אדלר לעזוב את עירו וה'חתם סופר' סיפר שהלך בעקבות רבו במשך ארבעה ימים עד שחזר חזרה לעירו. ה'חתם סופר' לא ידע שרבו נפטר לפי שהיה במקום אחר, ורק לאחר כחודש גילה זאת. בהספד סיפר כי חודש לפני שגילה שנפטר רבו [נמצא שהיה זה יום פטירתו של רבי נתן אדלר]. ראה בחלום ספרי תורה מלובשים בשחור. שאל הרב את התורה: למה שחורים לבושייך? וענתה התורה: כאשר נפטר גדול הדור, התורה לובשת שחורים.

ומסבירים, הסיבה שהתורה לובשת שחור בפטירת גדול הדור היא שאין מי שכיבד את התורה יותר מגדול הדור לפי שעמל לקיים את כל דבריה ולהעמיד את הדת על תילה.

דברים דומים כתב רבי חיים אלעזר שפירא זצ"ל, בעל ה'מנחת אלעזר', שכאשר נפטר רבי אליעזר צוקר שהיה אחד מגדולי דורו, עוד לפני שנודע לו שנפטר הרב, חלם שספרי תורה נופלים על הרצפה. וראה עוד דברים נוספים בחלום אבל לא הייתה לו הרשות לכותבם.

נפש תיה הוא שמו

פרשתנו מסתיימת בענייני בעלי החיים. ישנו ספר הנקרא 'זכר דוד' לרבי דוד ממודינא שכתב בו (פרק פג) כי קבלה בידו, דבר בדוק ומנוסה, שאם נולדו לאדם ילדים וחלילה נפטרו בקטנותם, כאשר אשתו תלד - יקרא לילד על שם חיה והילד יתקיים. וכך מצינו אצל האשכנזים שנהגו לקרוא לילדים בשמות של חיות (אריה, דוב, צבי וכו').

מרן החיד"א בספרו 'שם הגדולים' (מערכת ו אות ג) כתב שאדם הקורא לילדיו בשמות של חיות, יהיו הילדים ניצולים מחולאים ומחלות.

שאלו את ר' חיים קנייבסקי זצ"ל אודות שמות של בהמות (פרה, גמל וכו'), וכתב הרב בספרו 'שמות בארץ' (פ"ב קנד) כי מה שנהגו לקרוא בשמות של חיות - נהגו, אבל לא מצאנו שקראו בשמות של בהמות, ובעניין זה אין להוסיף ולקרוא לילדים בשמות של בהמות.

קריאת שמות הילדים על שם בעלי חיים פחות מצוי בקהילות הספרדים, אלא יותר מצוי שהבן הראשון נקרא על שם הסבא מצד האבא ואת הבן השני על שם אביה של האישה (כל עוד אלו הם שמות טובים לילדים, ואכמ"ל).

מובא רמז לכך שאהרן הכהן נענש על מות בניו והוא: משום שהקדים לקרוא לבן הראשון על שם אבי אשתו ורק את הבן השני על שם אביו, שהרי אהרן הכהן נשא את

שאל את הרב

שאלה:

שמענו שיעור של הרב בספר היצירה ששם הרב הזכיר שכאשר אדם מנשק את ידו של תלמיד חכם הוא ממתק את הגבורות. רצינו לדעת אם הרב יכול קצת לפרט לנו איך המיתוק פועל? דבר נוסף, מכיוון שיש הרבה שחוששים מחידקים ומפחדים להידיבק באיזה מחלה ל"ע, ולפעמים כמויות של אנשים מנשקים את יד הרב אחד אחרי השני, האם יש עניין של "ונשמרתם" במקרה הנ"ל?

תשובה:

מאחר וידוע דאין הדין נמתק אלא בשרשו, הנה שורש הגבורות הנרמזות באצבעות הידיים הם בחמשת מוצאות הפה היינו, אח"כ גיכ"ק דטלנ"ת זסר"ץ בומ"ף סוד מנצפך, וכאשר האדם נושק בפיו ע"ג אצבעות היד גורם להשפיע ולהאיר משרשם אשר בפה אל חמשת האצבעות וזהו סוד הנשיקה היינו חיבור ומיזוג כמו "השקה", וסדר הנשיקה הוא שהקטן נושק יד הגדול, והכוונה היא שהקטן בא להתברך מן הגדול לכן צריך שבתחילה יגרום הקטן מיתוק וביסוס גבורות הגדול ע"י הנשיקה כנ"ל ועי"כ מתעורר אח"כ הרחמים של הגדול המברך והרי זו הוראה שגבורותיו נתבסמו, והבן דבר זה כיצד רואים בחוש שכאשר נושקים אדם הוא נעשה נינוח ומפויס, וישנם הרבה בחינות בסוד הנשיקה.

עיי' שעה"כ דף ע"ג ובמפרשים שם ודיין ספר "פתח הדביר" לרבינו חיים בנימין פונטרימולי ז"ל סימן רסב אות ד ושם עמד על כך אם יש לנשק את ב' הידיים או סגי ביד ימין לחוד כמנהג העולם והעלה דסגי ביד ימין ע"ש מילתא בטעמא וזה לאפוקי ה"שמן ששון" על שעה"כ דרוש ענין הקידוש אות כח וכט שהעלה לנשק יד שמאל ע"ש ולא נהגין כוותיה וכין עיי' ל"שי חמד" מערכת נ כלל מ' ולכף החיים סופר סימן רסב ס"ק יז.

והגר"י הלל נר"ו כתב בהערות עמודי הוראה על "מורה באצבע" עמ' קו-קז לדקדק משעה"כ וסידור מן הרש"ש זיע"א דבעינן לנשק על גבי האצבעות ולא אחורי כף היד ע"ש.

ולגבי השאלה בענין ונשמרתם וכו', ליכא חשש כלל ועיקר בכל זאת לכו"ע גם על דעת רופאים מובהקים, וכל מה שתשמע אחרת, מקורו מכת ליצינים שרצו לעקור הלכות ומנהגים קדושים כדוגמת ה"מציצה" במצות המילה, נישוק המזוזה, ידי חכמים וכד' ודבריהם בטלים ומבוטלים לכל מיש שקצת מבין בעניינים אלו גם ע"פ הרפואה ודבר אלקינו יקום לעולם

לשליחת שאלות לרב במייל:
tthakodesh@gmail.com

טעם נוסף לעניין כתב הרד"ק שבארנבת לא ניכר כלפי חוץ האיברים של הזכר ושל הנקבה ולכן התורה כתבה 'ארנבת' בלשון נקבה.

רבינו חיים בן עטר כתב טעם אחר, לפי שיש קלי' בארנבת בה הנקבה חזקה יותר מהזכר, ולכן נקראת הארנבת בלשון נקבה, וז"ל: 'טעם זכרון המין בלשון נקבה לצד שבחינת הטמאה לפעמים תהיה הנקבה למעלה מזכר ויהיה הזכר טפל לה, ותזכר הנקבה מהטעם עצמו שיזכר הזכר תמיד ולא הנקבה, שהוא הטעם כי היא העיקר'.

יש תמיהה גדולה על הכתוב בגמ' (מגילה ט:) בעניין השם 'ארנבת', כאשר תרגמו את התורה לתלמי המלך (תרגום השבעים): 'וכתבו לו את צעירת הרגלים ולא כתבו לו את הארנבת מפני שאשתו של תלמי ארנבת שמה שלא יאמר שחקו בי היהודים והטילו שם אשתי בתורה'. פירש"י: 'במקום ואת הארנבת ואת צעירת הרגלים לפי שידיה קצרות וקטנות מרגליה'. והתמיהה זו עקת: אם ידיה הן הקצרות אז היה להם לכתוב: 'את צעירת הידיים' ולמה כתבו 'צעירת הרגלים'?

פירש שם מרן עט"ר הבן איש חי זללה"ה ב'בן יהודע', וז"ל: 'ונראה לי בס"ד דאשתו של תלמי היתה משונה בידיה שהיו קצרות הרבה שלא כדרך בני אדם, ומחמת השינוי הזה שהיה בידיה קראוה כשנולדה בשם ארנבת. מפני שהארנבת משונה בידיה שהם קצרות מרגליה, והיה דרכם לקרות את הילד הנולד על שם המאורע שאירע בעת לידתו או על שם חידוש הנמצא בו בעצמו, כמו [ה]שם יעקב: על שם שאחז בעקב אחיו... ואפשר שגם אותה האומה של אשת תלמי היו קורין את הארנבת בשם ארנבתא בלשון תורה. ועל כן הוכרחו לכתוב 'צעירת הרגלים' שאם יכתבו 'צעירת הידיים' היה אומר: על אשתו הם מתכוונים שהיא היתה צעירת הידיים שיש בה שינוי בידיה מחמת קצרותם'. ודפח"ח.

שמו של החזיר

'וְאֵת הַחֲזִיר' (יא, ז)

אחת הסיבות שהחזיר נקרא בשם זה היא שכמעט ואין לו צוואר ועל מנת להסתכל לאחור, עליו להחזיר את כל גופו לאחור.

ה' יתברך יעזרנו על דבר כבוד שמו ומתורתו יראנו נפלאות, שנזכה בעזרת השם לביאת משיח צדקנו במהרה בימינו ברחמים, ברוך ה' לעולם אמן ואמן.

זמני תפילות ושיעורים

קדילת "אור החיים הקדוש" אלעד

5:25	מנין בהנץ החמה
7:45	מנין שני שחרית
13:30	מנחה גדולה
16:30	מנחה קטנה
17:45	שיעור ר' עובדיה עזיז
18:45	שיעור מו"ר שליט"א
19:45	ערבית צאת שבת

להקדשת העלון לרפואה, לעילוי נשמה, להצלחה, להפצת העלון בעיר מגוריהם, לקבלת העלון במייל: 058-3202638 | 0583202638@gmail.com
להזמנת הרב לשיעורים, להזמנות ספרים ודיסק אונקו של מו"ר שליט"א: יקיר 055-6766913
להאזנה לשיעורים מו"ר שליט"א בקול הלשון- 073-2951232

לעילוי נשמת: נסים מאיר בן זוהרה ז"ל, ישעיהו בן חנה ז"ל, מאיר בן ליליאן ז"ל, יוסף חיים בן ציפורה ז"ל, ולדימיר בן אתי ז"ל.
לרפואה שלמה: רפאל יעקב בן שושנה, ניר בן תמר, אמיר חי בן יודה, רינה בת תמרה.
לברכה והצלחה: מאור בן אורנה ומשפחתו.

העלון
מוקדש